

Конституційний Суд України: офіц. вебсайт. URL: <http://www.ccu.gov.ua/uk/doccatalog/ylst?currDir=9504> (дата звернення: 17.10.2019).

4. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 53 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення положення частини третьої статті 49 Конституції України «у державних і комунальних закладах охорони здоров'я медична допомога надається безоплатно» (справа про безоплатну медичну допомогу № 1-13/2002 від 29.05.2002 р.). *Офіційний вісник України*. 2002. № 23. Ст. 1132.

5. Право на безоплатну медичну допомогу: реалії сьогодення // Міністерство юстиції України: офіц. сайт. 23.05.2016. URL: <http://old.minjust.gov.ua/7393> (дата звернення: 17.10.2019).

6. Адміністративний пиріг. Як зміниться територіальний устрій України. *Кореспондент*. 2015. № 21.

Одержано 21.10.2019

УДК 351.741(477)

Христина Олександрівна КОСТЕННИКОВА,

*старший лаборант кафедри тактичної та спеціальної
фізичної підготовки факультету № 2*

Харківського національного університету внутрішніх справ

ВПЛИВ ЗМІНИ КІНОЛОГА НА ПОВЕДІНКУ Й ЕФЕКТИВНІСТЬ РОБОТИ СЛУЖБОВОГО СОБАКИ

Використання собак кінологічними підрозділами Національної поліції України є важливим кроком на шляху до спрощення та удосконалення роботи даного відомства. Важливість застосування тварин обумовлена ефективним виконанням ними наступних завдань: затримання злочинців, пошуку зниклих людей і наркотиків, використання їх під час проведення спеціальних операцій.

Для служби в правоохоронних органах потрібні сміливі, помірно злісні собаки, які не розгублюються при дії сильних подразників і вміють при необхідності «пускати в хід зуби». Найбільш пристосованими для розшукової служби є собаки породи німецька вівчарка. Ці собаки досить універсальні, добре пристосовуються до будь-яких кліматичних умов і мають усі необхідні службові якості. Для пошуку наркотиків, вибухових речовин, трупів можна використовувати крім німецької вівчарки службових собак породи доберман-пінчер, ердельтер'єр, ротвейлер, а також мисливських собак породи спанієль, фокстер'єр, ягдтер'єр.

Відносини собаки і кінолога можуть безпосередньо впливати на якість роботи, тому зміна кінолога для собаки може негативно впливати на ефективність виконання поставлених завдань. Собаки реагують і поведуться по-різному з різними людьми, в залежності від того, наскільки вони знайомі один з одним. Зазвичай, собаки швидше реагують і більш виконавчі з людиною, яка їх виховувала, або ж з добре знайомою людиною. Однак, на сьогодні, у кінологічній службі Національної поліції України працює 929 службових собак і лише 646 кінологів, таким чином, дуже часто виникають ситуації коли собака-поліцейський працює з різними кінологами.

Слід відмітити, що на теперішній час майже відсутні дослідження, які б підтверджували чи спростовували факт залежності зміни кінолога на продуктивність роботи собаки-поліцейського. Більшість досліджень проводяться для визначення важливості досвіду кінолога, а не взаємозв'язку кінолога з собакою. В той же час, деякі дослідження показали можливість собак працювати з декількома кінологами, але відсутні дослідження щодо продуктивності роботи, в залежності від породи собаки зі знайомим та незнайомим кінологом.

Тому, з урахуванням значної важливості собак в роботі поліцейських підрозділів у сучасних умовах, виникає гостра необхідність проведення досліджень на тему – скільки часу необхідно собакам для того, щоб адаптуватися до нового кінолога і які найкращі способи управління цим переходом в залежності від породи собаки або її характеристик. Це дасть можливість для більш продуктивної і ефективної роботи всіх підрозділів Національної поліції України.

Список бібліографічних посилань

1. Антонов В. А., Шевченко О. О. Застосування службових собак у роботі Національної поліції України // Шляхи покращення професійного рівня працівників кінологічних служб: тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 14 груд. 2018 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. С. 91–92.

2. Министерство внутренних дел РФ, Ростовская школа служебно-розыскного собаководства: учеб. пособие для специалистов-кинологов органов внутр. дел. Ростов н/Д., 1995. 64 с.

3. Kuhne F., Hößler J. C., Struwe R. Effects of human-dog familiarity on dogs' behavioural responses to petting. *Appl. Anim. Behav. Sci.* 2012. No. 142:176–181.

4. D'Aniello B., Scandurra A., Prato-Previde E., Valsecchi P. Gazing toward humans: A study on water rescue dogs using the impossible task paradigm. *Behav. Process.* 2015. No. 110:68–73.

5. У Національній поліції «працює» 929 собак // Zik.ua. URL: https://zik.ua/news/2019/04/02/u_natsionalniy_politsii_pratsyuie_929_sobak_1543109 (дата звернення: 17.10.2019).

6. You Are not of My Handler! Impact of Changing Handlers on Dogs' Behaviours and Detection Performance // NCBI. URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6211013> (дата звернення: 17.10.2019).

Одержано 21.10.2019